

## ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΟΤΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

### ΚΕΦ. 1<sup>ο</sup> - ΕΝΟΤΗΤΑ 1<sup>η</sup>: Από τη Ρώμη στη Νέα Ρώμη

1. Να κατατάξετε κατά χρονολογική σειρά και να σημειώσετε για το καθένα την απαραίτητη χρονολογία στις αντίστοιχες στήλες:

| γεγονότα                            | Χρονολ. σειρά | έτος |
|-------------------------------------|---------------|------|
| α. Διάταγμα των Μεδιολάνων          |               |      |
| β. Θάνατος Μ. Κωνσταντίνου          |               |      |
| γ. Εγκαίνια της Κωνσταντινούπολης   |               |      |
| δ. Α΄ Οικουμενική Σύνοδος           |               |      |
| ε. Ο Κωνσταντίνος ο Α΄ μονοκράτορας |               |      |

2. Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α΄ με αυτά της στήλης Β΄:

| ΣΤΗΛΗ Α΄                  | ΣΤΗΛΗ Β΄                              |
|---------------------------|---------------------------------------|
| 1. Λικίνιος               | α. Συγκλήθηκε στη Νίκαια της Βιθυνίας |
| 2. Χρυσό νόμισμα          | β. Ήταν σταθερό επί Κωνσταντίνου      |
| 3. Γότθοι                 | γ. Ονομαζόταν και έτσι η Κων/πολη     |
| 4. Νέα Ρώμη               | δ. Αύγουστος                          |
| 5. Χριστόγραμμα           | ε. Χριστιανικό σύμβολο                |
| 6. Α΄ Οικουμενική Σύνοδος | στ. Δούναβης                          |
| 7. Διάταγμα Μεδιολάνων    | ζ. Υπήρχε ακμαία οικονομία            |
| 8. Ανατολή                | η. Ανεξιθρησκία                       |

3. Να σημειώσετε Σ (σωστό) ή Λ (λάθος) σε καθεμία από τις παρακάτω φράσεις και τις λανθασμένες να τις μετατρέψετε σε σωστές:

- α. Η ανατολή διέθετε, αντίθετα με τη δύση ανίσχυρη οικονομία.
- β. Η Κωνσταντινούπολη χτίστηκε με ρυμοτομικό σχέδιο τέτοιο που να θυμίζει τη Ρώμη.
- γ. Οι διωγμοί εναντίον των Χριστιανών σταμάτησαν εντελώς με το Διάταγμα των Μεδιολάνων.
- δ. Η σύγκληση των Οικουμενικών Συνόδων είχε ως σκοπό την ειρήνευση της εκκλησίας.
- ε. Η σύνοδος της Νίκαιας ονομάστηκε Οικουμενική, επειδή σε αυτή έλαβαν μέρος αντιπρόσωποι από όλα τα μέρη του κόσμου.

4. Με βάση το παράθεμα από την ιστορία του Vasiliev της σελ. 9 και την εικόνα από το αργυρό νόμισμα με το Χριστόγραμμα της ίδιας σελίδας, να προσδιορίσετε τη στάση του Κωνσταντίνου απέναντι στο Χριστιανισμό.

## ΙΣΤΟΡΙΑ – Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

### Αξιοποίηση ιστορικών πηγών

Οι γραπτές πηγές διακρίνονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες, τις πρωτογενείς και τις δευτερογενείς. Οι πρωτογενείς πηγές αποτελούν την πρώτη ύλη που χρησιμοποιούν οι ιστορικοί για να γράψουν την ιστορία όπως π.χ. οι βασιλικοί λόγοι, η αλληλογραφία κ.α. ενώ οι δευτερογενείς βασίζονται και προκύπτουν από τις πρωτογενείς όπως π.χ. στατιστικοί πίνακες κ.α.

Όταν αξιοποιούμε μια γραπτή ιστορική πηγή, ακολουθούμε περίπου τα εξής βήματα:

- Παρατηρούμε τα στοιχεία που συνοδεύουν την πηγή (είδος πηγής, τίτλος, συντάκτης, συγγραφέας – δημιουργός, χρονολογία σύνταξης, τόπος παραγωγής).
- Διαβάζουμε μία φορά την πηγή, προκειμένου να αποκτήσουμε μια γενική εντύπωση για το περιεχόμενό της και στη συνέχεια, ξεκινάμε να τη διαβάσουμε πιο προσεχτικά, υπογραμμίζοντας τα πιο σημαντικά, κατά την κρίση μας.
- Εντοπίζουμε τις πληροφορίες που μας δίνονται και στη συνέχεια, ανάλογα με την εκφώνηση της ερώτησης προσπαθούμε να συνδυάσουμε και να συσχετίσουμε την ιστορική μας γνώση από το βιβλίο με τα λεγόμενα της πηγής.
- Στο τέλος, συντάσσουμε ένα γραπτό κείμενο, το οποίο θα περιέχει τις πληροφορίες του βιβλίου, τις πληροφορίες της πηγής αλλά και τη δική μας κρίση αναφορικά με την ερώτηση της πηγής.
- Προτεινόμενος τρόπος για να ξεκινήσουμε το σχολιασμό της πηγής είναι σύμφωνα με το συγκεκριμένο παράθεμα / συγκεκριμένη/ παρούσα / υπάρχουσα πηγή.....ή Όπως πληροφορούμαστε από το συγκεκριμένο παράθεμα..... ή Όπως παρατηρούμε .....